

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे
परीक्षा : डिसेंबर – २०२३
तृतीय वर्ष
सत्र – ५
विषय:- कृषी अर्थशास्त्र (भाग-१) (EC-501)

दिनांक: १५/१२/२०२३

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

- प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन) (४०)
१. शेतीचे अर्थव्यवस्थेतील महत्त्व स्पष्ट करा.
 २. भारतीय शेतीची उत्पादकता वाढविण्यासाठी करण्यात आलेल्या उपाय योजना स्पष्ट करा.
 ३. भारतीय पिकांच्या आकृतिबंधातील प्रवृत्ती स्पष्ट करा.
 ४. भारतातील जमीन विषयक सुधारणांचे मूल्यमापन व अपयशाची कारणे स्पष्ट करा.
- प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (३०)
१. शेती व उद्योग यातील फरक स्पष्ट करा.
 २. भारतीय शेतीच्या अल्प उत्पादकतेची कारणे स्पष्ट करा.
 ३. जमीन सुधारणा म्हणजे काय? जमीन सुधारणांची वैशिष्ट्ये व आवश्यकता स्पष्ट करा.
 ४. भारतीय कृषी विपणन व्यवस्थेतील दोष स्पष्ट करा.
 ५. शेतीच्या व्यापारीकरणाचे फायदे व तोटे स्पष्ट करा.
- प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (३०)
१. श्रमिकांची सरासरी उत्पादकता
 २. भारतातील कृषी बाजारपेठेचे प्रकार
 ३. शेतमाल किंमत स्थिरीकरणाची आवश्यकता
 ४. नाबार्डची कार्ये

Translation in English

Sub: Agricultural Economics (Part-I) (EC-501)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Explain the importance of agriculture in the economy.
2. Explain the measures taken to increase the agricultural productivity in India.
3. Explain the cropping pattern of agriculture in India.
4. Evaluate land reforms in India and explain the reasons behind its failure.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Explain the difference between agriculture and industry.
2. Explain the reasons for low productivity of Indian agriculture.
3. What is land reform? Explain the features and requirements of land reform.
4. Explain the flaws in the Indian agricultural marketing system.
5. Explain the advantages and disadvantages of commercialization of agriculture.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. Average productivity of workers
 2. Types of agricultural markets in India
 3. The need of agricultural commodity price stabilization
 4. Functions of NABARD
-